

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА**

Спеціальність: І 1 «Стоматологія»
Освітньо-професійна програма: Стоматологія
Код компонента в освітній програмі: ВК23
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Форма здобуття освіти: очна (денна)
Рік навчання: 2
Семестр(и): І (осінній) або ІІ (весняний)
Тип освітнього компонента: вибірковий
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **2 кредити ECTS (60 год.)**
Навчальні заняття: практичні заняття, консультації
Підсумковий контроль: залік
Пререквізити: анатомія людини, нормальна фізіологія, безпека життєдіяльності

Кафедра/підрозділ: кафедра медицини катастроф та військової медицини, вул. Трінклера, 12, навчальний корпус, 2-4 поверх

Керівник освітнього компонента: проф. Волкова Юлія Вікторівна,
email: yv.volkova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/management.php?categoryid=1042&view=courses&search=%D1%82%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D0%B0&courseid=5523>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

дає здобувачам освіти загальні знання про невідкладні дії та лікувально-евакуаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані, у випадку поранення, травми й ураження та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які мають вищу медичну освіту та за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону, зобов'язані здійснювати такі дії та заходи, а саме надавати медичну допомогу постраждалим і пораненим в загрозливих для життя станах.

МЕТА КУРСУ: є формування у здобувачів освіти здатності діагностування невідкладних станів та надання екстреної медичної допомоги та евакуації поранених під час бойових дій та удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- вміти надавати домедичну допомогу пораненим та постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу і в бойових умовах;
- оцінювати медико-санітарну обстановку в осередку надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру;
- оцінювати санітарно-епідеміологічну обстановку в осередку надзвичайної ситуації;
- проводити медичне сортування та евакуацію поранених та постраждалих при надзвичайних ситуаціях.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (2 години):**

1. TCCC ASM. Протокол MARCH.

Перелік тем практичних занять (18 год.):

1. TCCC ASM. Протокол MARCH. Способи переміщення поранених. Контроль кровотечі: турнікет, гемостатичний бинт, компресійний биндаж.
2. TCCC ASM. Протокол MARCH. Основи контролю прохідності дихальних шляхів. Швидка оцінка стану постраждалого.

3. TCCC ASM. Протокол MARCH. Способи переміщення пораненого. Техніки накладання турнікету.
4. TCCC CLS. Допомога під вогнем. Допомога в польових умовах. Евакуація поранених.
5. TCCC CLS. Розпізнавання шоку. Попередження гіпотермії. Травми голови. Травми ока.
6. TCCC CLS. Допомога при опіках. Переломи. Моніторинг стану постраждалого.
7. TCCC CLS. Підготовка до евакуації. Евакуаційні процедури.
TCCC. Медична документація. Медичне обладнання.

Перелік тем самостійної роботи студента (40 год.)

1. Організація надання домедичної допомоги в умовах бойових дій
2. Масивна кровотеча: зупинка та профілактика шоку
3. Тактика дій при пораненнях дихальних шляхів і грудної клітки
4. Евакуація поранених з «червоної» та «жовтої» зони
5. Тактична іммобілізація при переломах і травмах кінцівок
6. Тактика надання допомоги при вибухових травмах та опіках
7. Психологічна стійкість і взаємодія в команді
8. Засоби індивідуального медичного забезпечення

СРЗ спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: практичні заняття на тренажерах, манекенах, муляжах (накладання турнікетів, евакуація пораненого, забезпечення прохідності дихальних шляхів) структуровані сценарії для закріплення навичок під тиском часу, робота в малих групах над ситуаційними завданнями та кейсами (бойова травма, ураження ХЗЯ-зброєю, масове поступлення постраждалих); самостійна робота та дистанційне вивчення матеріалів в Moodle.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за семестр становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + 3$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Медичний захист військ: навчальний посібник / [С.О. Гур'єв, Ю.В. Шкатула, В.П. Печиборщ та ін.] – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 175 с.
2. Гур'єв, С.О. Медицина надзвичайних ситуацій. Екстрена медична допомога: навч. посіб. / [С.О. Гур'єв, В.Д. Шишук, Ю.В. Шкатула.] – Суми: СумДУ, 2010. – 321 с.
3. Дрок Л.В. Основи тактичної медицини.: навчальний посібник / [Дрок Л.В., Камалов Є.В., Миколенко Ю.М.] – Київ : НУОУ, 2020. – 168 с
4. Організація медичного забезпечення військ: Підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III-IV рівнів акредитації / За редакцією професора Бадюка М.І. – К.: „МП Леся”, 2014. – 430 с.
5. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія : навчальний посібник (ВНЗ I-III р.а.) / А.А. Ілько. 2-е вид., переробл. і допов., Київ: Медицина, 2018
6. Невідкладні стани у практиці терапевта і сімейного лікаря / за ред. Єпішина А.В. Укрмедкнига, 2019. 380 с.
7. Невідкладні стани в педіатрії: навчальний посібник (ВНЗ I—II р. а.) / Р.І. Поцюрко, Л.С. Леськів, М.М. Монастирська та ін.; за ред. Р.І. Поцюрка. 6-е вид., переробл. і допов., 2017. 200 с.
8. Хірургія: підручник / О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путінцева. 5-е вид. Київ: ВСВ —Медицина, 2021. 416 с

Інформаційні ресурси

1. Представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>

5. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/>
6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. <http://www.mns.gov.ua>
7. Постійне представництво України при ООН <http://ukraineun.org/>
8. Північноатлантичний альянс (НАТО) <http://www.nato.int/>
9. Всесвітня організація охорони здоров'я. <https://www.who.int/ukraine/uk>

Зав. кафедри медицини катастроф та військової медицини _____ проф. Волкова Ю. В.